Täysistunto

Tiistai 17.11.2026 klo 14.03

12. Hallituksen esitys eduskunnalle passilain ja henkilökorttilain muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 292/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.49 **Juha Hänninen kok:** Kiitoksia, arvoisa puhemies! On ilahduttavaa, että passijärjestelmää uudistetaan nyt tavalla, joka helpottaa suomalaisten arkea tinkimättä turvallisuudesta. Passien pidempi voimassaoloaika merkitsee vähemmän asiointia viranomaisissa, vähemmän kustannuksia kansalaisille ja sujuvampaa arkea erityisesti lapsiperheille, opiskelijoille ja paljon matkustaville suomalaisille.

Samalla on tärkeää huomata, että tämä uudistus nojaa vahvaan turvallisuuteen. Suomen passit perustuvat biometriseen tunnistamiseen, korkeaan asiakirjaturvallisuuteen ja luotettavaan henkilöllisyyden varmistamiseen. Kun turvallisuusratkaisut ovat kehittyneet, voidaan passien voimassaoloaikaa pidentää hallitusti vaarantamatta asiakirjojen luotettavuutta. Siitä hyötyy niin yhteiskunta kuin jokainen kansalainen.

Arvoisa puhemies! Turvallinen yhteiskunta ei tarkoita sitä, että kansalaisia rasitetaan tarpeettomalla byrokratialla. Turvallisuus ja sujuvat palvelut voivat kulkea käsi kädessä. Siksi pidän tätä uudistusta tervetulleena esimerkkinä siitä, miten ihmisten arkea helpotetaan samalla, kun pidämme kiinni korkeasta turvallisuuden tasosta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lundén, olkaa hyvä.

15.51 **Mikko Lundén ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Hallituksen tavoitteena on selkeyttää passien ja henkilökorttien myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa ulkomailla. Jatkossa olisi tarkoitus, että ulkomailla haettavien Suomen passien ja henkilökorttien myöntämisestä päättäminen keskitettäisiin Suomen edustustoilta ja kunniakonsulaateilta ulkoministeriölle. Se tarkoittaa sitä, että päätöksenteko hoituisi jatkossa yhdestä paikasta, ja olisi huomattavasti nykytilannetta yksinkertaisempi ratkaisu.

Arvoisa herra puhemies! Tavallisten kansalaisten näkökulmasta asiat säilyisivät kuitenkin hyvin pitkälti ennallaan. Passia ja henkilökorttia voisi jatkossakin hakea Suomen edus-

tustosta ulkomailla. Muutoksella ei siis viedä palveluita kauemmas suomalaisilta, vaan tavoitteena on selkeyttää sitä, missä päätökset passeista ja henkilökorteista tehdään ja kuka niistä loppujen lopuksi vastaa.

Tässä esityksessä on samalla tarkoitus selkeyttää Suomen edustustoissa ja tietyissä kunniakonsulaateissa työskentelevien henkilöiden roolia passi- ja henkilökorttiasioiden käsittelyssä. Samalla säädetään tarkemmin heidän tehtävistään, kelpoisuudestaan ja virkavastuustaan.

Lisäksi esityksessä mahdollistetaan jo aiemmin passihakemuksen yhteydessä otettujen biometristen tietojen hyödyntäminen henkilökorttia haettaessa ja päinvastoin.

Kun katsoo kokonaisuutta, kyse on loppujen lopuksi hyvin hallinnollisesta uudistuksesta. Kaikille pitää olla selkeää, mitkä viranomaisten toimivaltuudet ovat ja että toimintatavat ovat samanlaisia riippumatta siitä, missäpäin maailmaa suomalainen asioi.

Arvoisa herra puhemies! Se, mitä toivon tältä esitykseltä, on se, että pidemmällä aikavälillä sen hyödyt näkyvät konkreettisesti sujuvina prosesseina, vähempänä byrokratiana, tehokkaampana työntekona ja hallinnollisina säästöinä. Se on sekä veronmaksajien että yhteiskunnan etu, jos voimme kehittää julkista hallintoa niin, että asiat hoituvat mahdollisimman sujuvasti ja veronmaksajien rahoja käytetään järkevällä tavalla. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

15.52 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Kysymys ei ole ihan pienestä asiasta, kun katsotaan, kuinka paljon ulkomailla myönnetään näitä passeja. Viimeisinä vuosina on myönnetty 17 000, vuonna 23—24 vajaat 15 000 ja vuonna 25 taas 14 000, hätäpasseja noin 400 ja henkilökortteja noin 5 000, eli kyllä ulkomailla aika paljon näitä passeja ja henkilökortteja myönnetään. Siinä mielessä, kun tätä lakiesitystä katsoo, tätä biometristä tunnistetta voidaan käyttää nyt sitten molemmissa ja voidaan korttien biotunnisteita käyttää toisinpäin ja sitten passien toisinpäin. Tässä on sillä tavalla järkevästä uudistuksesta kysymys. Ennen kaikkea tässä nyt yritetään yhdistää niitä hallinnon rakenteita siellä taustalla, jotka sitten voisivat tätä yhdessä tehdä. Tärkeää on, että Suomen passi on vain sellaisilla henkilöillä, joilla sen kuuluu olla, ja se on tässä ydinkysymys. Tämä nyt koskee näitä ulkomailla myönnettyjä passeja.

Tämä lakiesitys on tässä asiaa edistävä ja voi saattaa vähän myöskin tätä hallinnollista taakkaa pienemmäksi. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.